

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СТРУКТУРИЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ПІДРУЧНИКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Т.О.Яценко, канд. пед. наук

Сучасна шкільна літературна освіта передбачає утвердження особистісно та компетентісно зорієнтованої моделі навчання, реалізацію діяльнісного підходу в процесі його організації, що сприятиме формуванню ключових та предметної читацької компетентностей учнів. На досягнення означених цілей, як у змістовому, так і методичному аспектах, орієнтований проект підручника з української літератури для учнів 10 класу (автори – Г. Л. Бійчук, В. М. Тименко, В. В. Уліщенко, А. М. Фасоля, Т. О. Яценко).

У контексті завдань особистісно орієнтованого та компетентісного навчання підготовлено рубрики «Читацький путівник», «Читацькі діалоги», «Твої читацькі проекти», «Читацький самоконтроль», «Оцінюємо пройдений шлях». Так, у першій із них визначаються основні цілі вивчення конкретної літературної теми, пропонується учням вибрати з представленого переліку особистісно значущі цілі та визначити способи їх досягнення. Компетентісна орієнтованість навчального матеріалу підручника, що прослідковується, як у змісті художньо-публіцистичних нарисів, так і в методичному апараті, передбачає формування в учнів емоційно-ціннісної, літературознавчої, загальнокультурної та компаративної компетенцій як складників предметної читацької компетентності. Її послідовному розвитку сприяє навчальний матеріал рубрик «Знайомство здалеку і зблизька» та «Сторінки життєпису», в яких із помірним використанням уривків із історичних, епістолярних, мемуарних та літературно-критичних джерел об'єктивно і змістовно висвітлено життєвий і творчий шлях письменників, що створює ефективні передумови для формування в уяві учнів образу письменника як цікавої та талановитої особистості. Рубрика «Читацькі діалоги» налаштовує учнів на своєрідний особистісний діалог із текстом художнього твору. У розроблених авторами запитаннях і завданнях помітна апеляція до читацького досвіду старшокласників, визначення особистісного ставлення до твору, що забезпечує його глибоке осмислення. Передбачено можливість вибору варіанту відповіді на запитання, відповідно до власних суб'єктивних поглядів десятикласників на проблему, відображену автором у творі. Інформаційне наповнення рубрики «Культурно-мистецький контекст» спрямоване на розвиток загальнокультурної та компаративної компетенцій учнів, усвідомлення української літератури як важливого складника світового мистецтва. Літературно-критичний матеріал, уміщений в художньо-публіцистичних нарисах та у «Довіднику читача» орієнтують на розвиток літературознавчої компетенції учнів. Завдання із рубрика «Твої читацькі проекти» орієнтують школярів на виявлення вмінь самостійної дослідницької діяльності. Текст рубрики «Оцінюємо пройдений шлях» спонукає кожного учня осмислити особистий шлях щодо підвищення власного рівня читацької компетентності. Окрім того, запропоновано заповнити анкету або написати коротке есе «Мій шлях до успіху».